

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

HVAR 8 DAG

2:a årg.

Den 29 September 1901

N:r 53

Återgiftvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Olof Hammarsten* (med 1 porträtt). *Carl Lumholts* (med 1 porträtt). *Från det utländska furstebesöket i Danmark* (med 4 illustrationer). *Tiggaren*. Af H. Roseny. *Olof Wijks begrafning* (med 1 illustration). *En ädel donator* (med 1 porträtt). *Drottningens återkomst till Stockholm* (med 1 illustration). *Silfverbröllopet å Eriksberg* (med 3 illustrationer). *Från kungliga jakten å Hven* (med 1 illustration). *Konung Edward VII och danska kronprinsparet på besök hos konung Oscar* (med 8 illustr.). *Från höstmanövrerna i Halland. II* (med 3 illustr.). *Kapplöpningarne å Lindarängen* (med 2 illustr.). *Det nya vattverket i Lidköping* (med 2 illustr.). *En ny lysboj* (med 1 illustr.). *En skicklig säljare* (med 1 illustr.). *Barnkolonien från Grängesberg å ddän* (med 1 illustr.). *Från Johannesbergs idiotanstalt* (med 2 illustr.). *Uppbostenens aftäckande* (med 2 illustr.). *Tre nya porträtt från scenen* (med 4 porträtt). *Veckans porträttgalleri* (med 16 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1901.

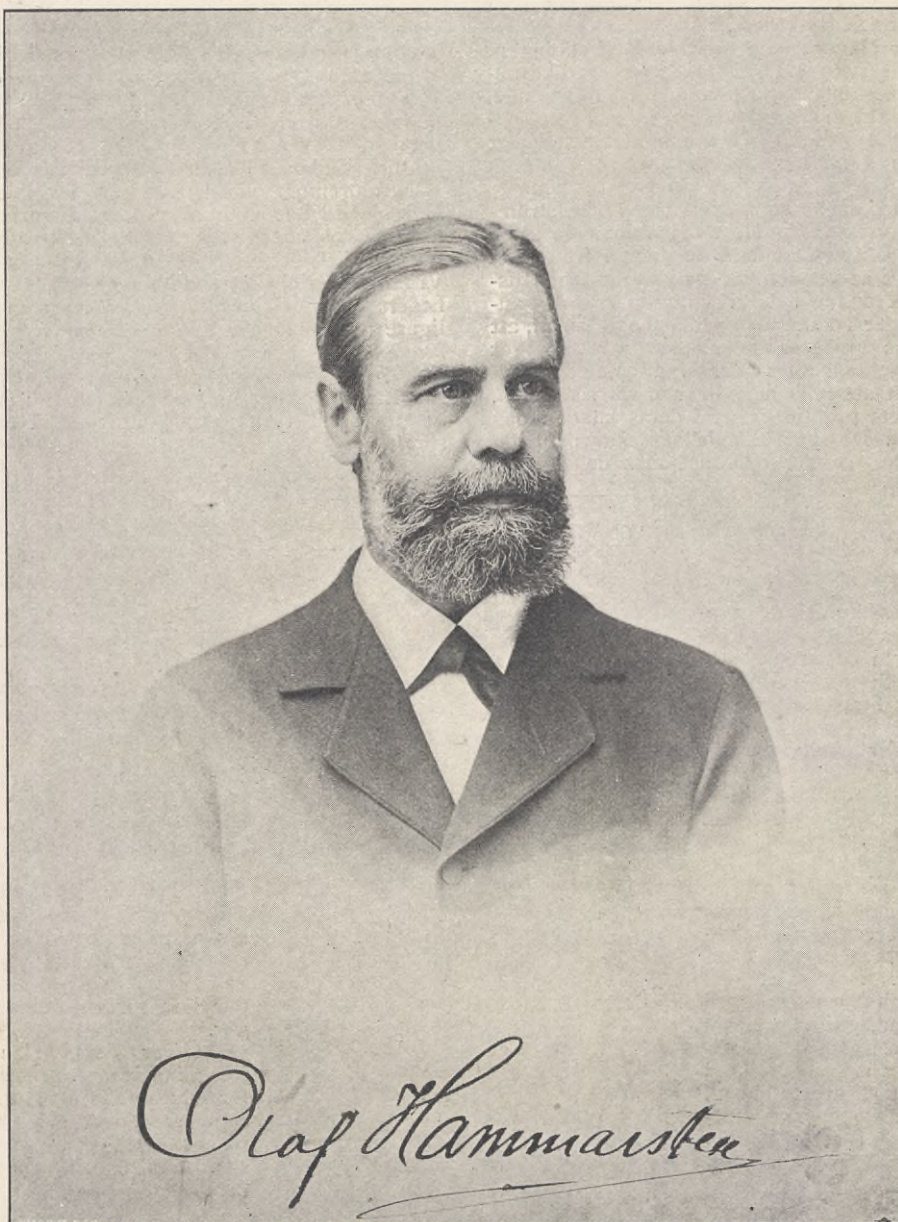

Foto. Dahlgren, Upsala.

Professor OLOF HAMMARSTEN,
RECTOR MAGNIFICUS VID UPPSALA UNIVERSITET.

OLOF HAMMARSTEN.

När Oscar Alin nyårsaftonen 1900 gick bort, sörjd som få af hvar och en, som kommit i beröring med den ädle fosterlandsvännen, gällde det att skaffa honom en efterträdare som rector magnificus vid Uppsala universitet.

Tankarna föllo då främst på akademiens prorektor, professor Olof Hammarsten, hvilken äfven åtog sig värfvet till varm och uppriktig glädje för så väl lärarekåren som den studerande ungdomen. Ty, fränsedt hans anseende som forskare och vetenskapsman, räknas professor Hammarsten med skäl som en af Alma Mater Upsaliensis populäraste, älskvärdaste och noblaste personligheter.

Den 19 sept. mottog den nye rektorn studentkårens uppvaktning framför universitetets stora trappa.

Sedan sångarne sjungit »Härliga land», höll kårens ordförande docenten Odelberg ett tal, i hvilket han betygade, att Uppsalas studenter mötte sin nye rektor ej blott med vördnad, utan ock med obegränsadt förtroende samt brakte honom en lyckönskan att ha nått den högsta posten vid universitetet. Det vore egentligen en lyckönskan åt studenterna att ha fått en sådan personlighet som Olof Hammarsten till rektor.

Professor Hammarsten tackade för hyllningen. Han räknade på studenternas hjälp och stöd i arbetet och att de skulle möta honom med förtroende. Skyldigheten att, enligt statuterna, vaka öfver sedlighet och god ordning ville han helt och hållet lägga i deras egna händer, förvissad om, att de bättre än någon annan skulle vårda den saken.

Då i dessa dagar en mängd unge män strömmade till universitetet, ville tal. påminna de äldre om deras skyldighet att leda de unga i frihet, att göra rätt bruk af friheten, utan missbruk och själfsväld. Tal. betonade i detta sammanhang det ansvar, som ligger i kamratskapet, och vikten af, att ansvarskänslan uppbares af önskan att utträtta något godt samt framhöll, att studenterna ha en stor och viktig uppgift att fylla med hänsyn till framtiden, ty fosterlandets framtid ligger i deras händer, och tiden går fort. De skola bereda vårt försvar, både utåt mot yttre fiender och inåt mot de fiender,

som undergräfvat vårt folks andliga och kroppsliga välbefinnande och hälsa. Det är från ungdomen den lifgivande strömmen skall utgå till folket, den ström, som tillför sund näring, och som kräfvat, om stammen skall blifva kärnfrisk och motståndskraftig. Det är just studenterna, som kunna gifva denna näring, ty deras uppgift är att arbeta för ljuset mot mörkret och därför kämpa mot det osedliga och ohederliga, det mörka i samhället, kämpa för sanning och rätt, för heder och manlighet, för fosterlandet...

* * *

Olof Hammarsten föddes i Norrköping den 21 aug. 1841, blef student i Uppsala 1861, med. lic. 1869 och s. å. med. doktor, sedan han utgifvit en afhandling, på grund af hvilken han äfven kallades till docent i fysiologi. 1877 utnämndes han till e. o. professor i medicin. 1881 blef han ledamot af Vetenskapsakademien.

Han har helt och hållet ägnat sig åt den fysiologiska kemien och inom densamma offentliggjort en mängd viktiga afhandlingar.

Såsom *populär* skriftställare har Hammarsten visat sällsynt förmåga i den af A. Key och Gust. Retzius utgifna serien »Ur vår tids forskning», intagna afhandlingar: »Om födoämnen» (1873) och »Om matsmältningen» (1875). 1883 utnämndes Hammarsten till professor i medicinsk och fysiologisk kemi och var åren 1893-97 universitetets prorektor. Sedan 1886 är han ordförande i Uppsala Läkareförening och i styrelsen för Sättra brunn. Han blef 1878 ledamot af Vetenskapssoelet i Uppsala, 1880 ledamot (1894 hedersledamot) af Svenska Läkaresällskapet, 1895 ledamot af k. Vetenskaps- och Vitterhets-Samhället i Göteborg och 1893 filosofie hedersdoktor i Uppsala. Af hans arbeten må ytterligare nämnas: »Kortfattad lärobok i farmaceutisk kemi» (1886) och »Lärobok i fysiologisk kemi och fysiologisk-kemisk analys» (1883), belönt med Svenska Läkaresällskapets halfekelemedalj i silver och öfversatt till tyska samt därifrån till flera andra språk.

CARL LUMHOLTZ.

Den ryktbare norske upptäcktsresanden och naturforskaren har i dagarne gästade Stockholm, och har HVAR 8 DAG skyndat förskaffa sig hans porträtt.

Carl Sofus Lumholtz är född i Faaberg, Hamars stift, den 23 april 1851, blef 1869 student och 1876 teol. kand. samt företog i maj 1876 sin första stora resa dels af hälsoskäl, dels för att göra samlingar och inledda bytesförbindelser mellan de australiska museernas och Kristiania universitets naturvetenskapliga samlingar. Hans vistelse i Australien, där han mest uppehöll sig i Queensland, gaf uppslag till talrika och omfattande forskningsfärder, och han återkom 1884 med ett rikt utbyte, bl. a. flere för vetenskapen nya djurarter, såsom den efter honom uppkallade stora kängurun (*Dendragalus Lumholtzii*).

Carl Sofus Lumholtz

Dessa resor skildrade han i »Bland människoätare» (1887; öfversatt på svenska, tyska, franska och engelska) samt i föreläsningar, bl. a. i Stockholm 1888.

1890-93 ledde han efter inbjudning från Geografiska sällskapet i Newyork en genom enskild subskription bekostad expedition i norra Mexico för forskning bland grottinnevännarna därstädes, och ledde denna färd till antropologiska och etnologiska studier och iakttagelser af största värde. 1894-96 bereste han Sierra Madras bergstrakter, där han fortsatte sina forskningar.

Öfver dessa sina senaste forskningsresor förbereder han för närvarande ett större arbete, som samtidigt skall utkomma på spanska, tyska, franska, engelska, norska och svenska språken.

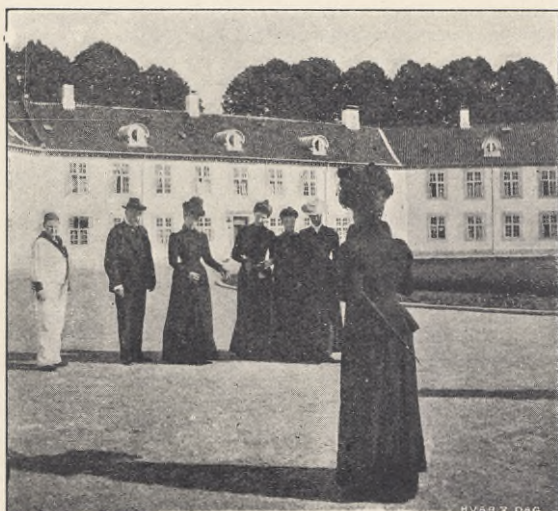
FRÅN DET UTLÄNDSKA FURSTEBESÖKET I DANMARK.

Fotografier för HVAR 8 DAG af P. G. Petersen, Köpenhamn. (Se äfven nästa sida!)

TSAREN OCH HANS MORFADER, KONUNG CHRISTIAN i Helsingör vid tsarens ankomst. Kung Christian är i rysk och tsaren i dansk uniform, kronprins Fredrik synes bakom konungen.

Det danska kungahuset spelar på sitt vis en betydande politisk roll genom de personliga förbindelser, som det har genom sina prinsessors giftermål med mäktiga härskare. Nästan hvarje sommar samlas det danska kungahuset och deras anförvanter hos den vördnadsvärde gamle konung Christian, och man tar knappast fel,

KÄJSARINNAN AF RYSSLAND tager en grupp af kungliga gäster å Fredensborg.

KONUNG EDWARDS ANKOMST till Helsingör. Konungen, iklädd dansk husaruniform, i samtal med danske marinministern Jöhncke. — I förgrunden står tsaren.

om man påstår, att månet viktigt steg i det politiska här dryftas, och uppslaget här gifves till månet i folkens öden ingripande beslut.

Äfven i sommar ha både det mäktiga Rysslands tsarpar och det stolta Albions härskare och härskarinna gästade Danmark, och fortsätta vi här vår serie af bilder från dessa remarkabla furstebesök.

TIGGAREN.

Af H. Roseny.

»Ja, det är sanning», sade Sainville med ett eftersinnande leende, »jag kan aldrig försvara mig mot tiggare, isynnerhet icke mot dem, som berätta mig en något så när trovärdig historia. Jag vet, att de äro ett fördömdt pack, och jag vet också, att det är onyttigt, ja, till och med skadligt att ge dem allmosor. Men betänk, att jag själf en gång varit tiggare och att mina millioner härstamma därifrån...

Jag befann mig år 189— i Saint John som handelsbiträde hos en viss Fornday. Det var min fattigdom, som tvingat mig att taga denna plats, och jag hade för afsikt att på ett eller annat sätt gripa lyckan, så snart tillfälle därtill bjöds.

Det var en söndag. Jag var tämligen trist till mods och promenerade på de vackra kullar, som omgifva Golden Lake. En skylt, som meddelade om tomtförsäljning kom mig att göra halt.

Under det jag hängaf mig åt mina funderingar, hade jag satt mig på en mossbelupen sten, då en rörelse i gräset plötsligen kom mig att springa upp. Jag såg en liten svart orm, som stack upp hufvudet. Därför reste jag mig hastigt och häftigt, hvarvid skörtet af min bonjour fastnade vid en spetsighet i stenen. Skörtet brast sönder, sten-spetsen vändes om, och en urhålkning blef synlig. Jag petade med min käpp i hålet. En hård kropp, i hvilken glänste något gulaktigt, blef synlig, och

då jag böjde mig ned, märkte jag i stenen ett metallstycke, som jag genast igenkände som guld. Jag var som hypnotiserad och kunde ej samla mina tankar. Lyckligtvis kom ingen förbi. Om-sorgsfullt lade jag åter stenen tillbaka på sin plats, betraktade den primitiva, på en påle anslagna plankartan och såg, att »min» guldgrufva hörde till en tomt på två hektar. Dessa två hektar kunde väl kosta en 150 dollars, och jag hade blott 100. Försäljningen skulle äga rum mot kontant betalning i slutet af veckan. Hur skulle jag kunna skaffa mig 50 dollars?

Jag försökte erhålla förskott af min principal, men han afslog kort och godt min begäran. Jag beslöt då att taga min tillflykt till att tiggja. Detta medel var ganska farligt, men händelsevis hade jag fått reda på ett par välgörande damer, af hvilka man icke behöfde frukta en angifvelse för polisen, om man höfligt vände sig till dem.

Jag skall icke utförligt berätta för er hvarken om mina ansträngningar eller om den romantiska historia, som jag uppfann — men ännu på torsdagen hade jag ej fått en enda dollar.

På kvällen stod jag vid stranden af Golden Lake. Mitt hjärta var uppfyllt af djup dysterhet; jag insåg, att »min guldgrufva» skulle gå förlorad för mig, då jag fick se en ung dam komma emot mig. Hon var en af dessa vackra varelser, som äro framgångna ur blandningen af anglosachsiskt och inländskt blod. Långt, blåsvart hår, ögon, som tycktes återspegla oceanens djup och en hy som af snö och skimrande siden... Äfven i detta modlösa och förtviflade tillstånd kände jag den trollmakt, som utgick från hennes person. Men icke förty gick jag fram till henne och stammade med ömklig röst:

»Min fru, haf medlidande... jag är...»

Hon såg mig i ansiktet med sina himmelska ögon. Då upprördes min själs inre mot min egen uselhet. Skammens tårar runno utför mina kinder; jag tyckte mig hellre kunna göra hvad som hälst än förnedra mig inför denna förtjusande varelse, och jag utropade:

»Jag ämnade berätta er en uppdiaktad historia, ... men jag kan det icke!... Jag skall hellre säga er sanningen och lägga mitt öde i edra händer... Jag behöfver femtio dollars för att köpa en guldgrufva.»

I ett andetag berättade jag min historia för henne, och det lyckades för mig att öfvertyga henne. Hon stod där tyst och eftertänksam ett par minuter. Därpå sade hon med sitt älskliga, vackra leende: »Jag är blott en fattig lärarinna. Men jag har hundra dollars, och dem skall jag lämna er i morgon bittida... Skulle guldgrufvan vara en missräkning, så är ju tomtens tillräcklig säkerhet för denna lilla summa...»

Jag kunde ej säga något; jag blott tog emot hennes anbud.

»Grufvan var utomordentligt rik», fortsatte Sainville. »Den gjorde mig till millionär tjugu gånger om... Men det är icke denna förmögenhet, som jag anser för det mest sagolika i min lycka. Jag hade funnit något ännu bättre än millionerna: sedan tio år tillbaka smyger sig det svartlockiga hufvudet intill mitt bröst... Och kan ni ännu», slutade han, »förvåna er öfver, att jag icke har kraft att afvisa en tiggare, som tränger sig på mig i ett gathörn i skymningen?...»

FURSTEBESÖKET Å FREDENSBORG.

De furstliga personerna å fotografien nedan äro, från vänster räknadt: *Barnen*: Prins Gustaf och prinsessan Dagmar (danska kronprinsparets); tvenne barn till prinsparet Schaumburg-Lippe; ryska kajsarparets trenne döttrar; *Andra raden*: Kronprinsessan af Danmark; prinsessan Louise af S.-Lippe; drottningen af England, konung Christian, enkekajsarinnan af Ryssland; storfurstinnan Olga af Oldenburg; tsarparet; konung Edward; prinsessan Carl af Danmark, prinsen och prinsessan Christian af Danmark; *Tredje raden*: Kronprinsen af Danmark; konung Georg af Grekland; prinsessan Thyra af Danmark; prins Hans af Glücksburg; hertig Peter af Oldenburg; prins Nikolaus af Grekland; prinsessan Victoria af England; storfursten-tronföljaren af Ryssland; prins Harald af Danmark. (Se äfven föregående sida!)

Foto. Danielsén, Köpenhamn.

OLOF WIJKS BEGRAFNING.

Ögonblicksbild speciellt för HVAR 8 DAG af A. Jonason, Göteborg.

KISTAN LÄMNAS WIJKSKA Huset: Å torget vänta Göteborgs magistrat och stadsfullmäktige samt deputationer från Göteborgs nation i Uppsala och från Göteborgs högskola.

Det hvilade en tung sorgstämning öfver Göteborg fredagen den 21 dennes, då han, som allmänt kallades dess främste man, staddes till den sista vilan; man ur huse hade ock göteborgarne gått för att visa honom den sista hedersbetygelsen, och mångdubbla led kantade hela den långa väg, där det väldiga sorgetåget med Olof Wijk stoft gick fram. Tåget utgick från Wijk ska huset vid Lilla torget, och syntes i detsamma bl. a. stadsfullmäktige en corps, magistraten, Högskolans styrelse och lärarekår, Högskolans studentförening med florbehängd fana, representanter för Göteborgs nation i Uppsala, äfvenledes med florhängdt standar, samt förutom anhöriga

och vänner en mängd företrädare för styrelser, sällskap och korporationer. Blomsterskörden var öfverväldigande, däribland en praktfull krans från kongen med inskriften: »Hjärtligt tack för trogen vänskap». Kransarne höllde alldeles kistan och fördes i icke mindre än sju vagnar efter densamma. Kl. 2 satte sig processionen i rörelse mot Domkyrkan, där den högtidliga jordfästningen förrättades af domprosten Rosell, och hvarvid konungen representerades af landshöfdingen frih. Lagerbring. Sedan altartjänst förrättats och sång utförts, bars kistan under tonerna af Carl XV:s sorgmarsch till likvagnen, som förde den ut till familjegravnen å Nya kyrkogården.

EN ÄDEL DONATOR

och en sin födelsestads välgörare må man med skäl kalla den för någon tid sedan i hufvudstaden aflidne grosshandlaren Robert Forsgrén, hvilken till Stockholms stad gjort en donation, som skall användas efter samma grunder som den bekanta Renströmska fonden i Göteborg, och som lär utgöra icke mindre än två millioner kronor.

Grosshandlaren Robert Forsgrén var född i Stockholm den 5 september 1838 samt son till klädehandlaren B. G. Forsgrén och hans maka född Wester. Han blef student i Uppsala 1858, hvarefter han genomgick handelsskola i Göteborg samt sedermera erhöi anställning hos den bekanta vinhandelsfirman Joh. Cederlunds söner. År 1867 eta-

Foto. Florman, Stockholm.

ROBERT FORSGRÉN.

blerade F. tillsammans med grosshandlaren Wilcken firman Forsgrén och Wilcken, som han året därpå ensam öfvertog, och hvilken af honom upparbetades till en af de största i sin bransch inom landet. År 1899 öfverläts rörelsen till ett aktiebolag.

* * *

Utom den ofvannämnda väldiga donationen har F. till välgörande ändamål testamenterat summor, som väl ej exakt kunna uppges, förrän testators böcker och kvarlåtenskap hunnit genomgås, men som godt torde kunna ansås till 100,000 kronor.

Den aflidnes förmögenhet uppskattas i allt till tre millioner kronor.

DROTTNINGENS ÅTERKOMST TILL STOCKHOLM.

Foto. speciellt för HVAR 8 DAG.

Drottningen återkom den 20 dennes till hufvudstaden från sin vistelse i Norge. H. m. mottogs vid ankomsten bl. a. af prinsen och prinsessan Bernadotte, och är vår bild tagen från det ögonblick, då drottningen från Centralstationen stiger upp i sin vagn för att därifrån begifva sig till Drottningholm.

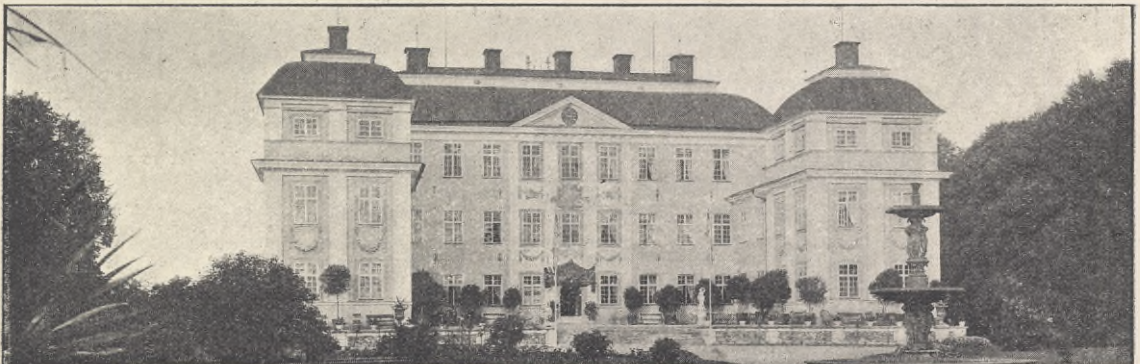
Foto. Lindahl, Stockholm.

DROTTNINGEN OCH PRINS BERNADOTTE VID CENTRALSTATIONEN.

SILFVERBRÖLLOPET Å ERIKSBERG.

Specialfotografier för HVAR 8 DAG af Jul. Grape, Stockholm.

Ett ståtligt silfverbröllop var det, som fredagen den 20 dennes firades å Eriksberg af frih. Carl Carlsson Bonde och hans friherrinna född Beck-Friis, hvilka därvid voro föremål för mycken hyllning. Vi beklaga, att utrymmet i årgångens starkt anlitade sista häfte tyvärr hindrat oss att från den ståtliga högtidsfästen återgifva mer än nedanstående bilder af det vackra och rikhaltiga material, som stått till vårt förfogande.

BIBLIOTEKET.

ERIKSBERGS SLOTT.

FRIHERRLIGA PARET CARL C:SON BONDE.

FRÅN KUNGLIGA JAKTEN Å HVEN:

H. M. BEHAGADE SJÄLF SAMMANKALLA DELTAGARNE I JAKTEN, TILL EN GRUPP ATT FOTOGRAFERAS FÖR HVAR 8 DAG.

FOTO. OSCAR RANGNITT, HELSINGBORG.

PERSONERNA ÄRO: 1. H. M. KONUNGEN; 2. Prins Carl; 3. Öfverhofjägmäst. Ankarcrona; 4. Kab.-kam. Erik. Åkerhielm; 5. Kon. Adj. Major Hofstedt; 6. Hofjägmäst. Thott; 7. Grefve C. Lewenhaupt; 8. Hofjägm. Eckerman; 9. Lifmedikus Hafström; 10. Hofstallm. Rudebeck; 11. Bankdir. Wallenberg; 12. Hofjägm. Frih. Trolle; 13. Grefve Ehrensward; 14. Amiral Lagerberg; 15. Ministern Grefve Wrangel; 16. Kammarherre Wästfeldt; 17. Grefve C. Wachtmeister; 18. Dr. Hult; 19. Brukspatr. Ekelund; 20. Lifmedikus Flensburg; 21. Grefve Posse; 22. Hofstallmäst. Sager; 23. Grefve Lewenhaupt; 24. Kapten Engström.

Samtidigt med denna fotografi erhöilo vi en hel del intressanta ögonblicksbilder från Hven, hvilkas införande vi dock af brist på utrymme nödgas uppskjuta,

KONUNG EDWARD VII OCH DANSKA KRONPRINSPARET PÅ BESÖK HOS KONUNG OSCAR.

Fotografier speciellt tagna för HVAR 8 DAG.

Foto. Rangnitt, Helsingborg.
KONUNGEN OCH PRINS EUGEN MED UPPVAKTNING
på väg till landstigningsplatsen.

KONUNG OSCAR avfaktande sina gästers ankomst: H. M.
gläder sig synbarligen åt det väntade besöket.

Amatörfoto. O. B.
KONUNG EDWARD OCH ÖFRIGA FURSTLIGA GÄSTER
landstiga, mottagna af konung Oscar.

där h. m. gaf lunch. Efter denna företogs en åktur i den i höstfägring stående parken, och vid 4-tiden anlände man åter till Helsingborg, där de främmande gästerna inskeppade sig efter ett hjärtligt afsked.
Foto. Rangnitt, Hbg.
Prins Eugen. Kon. Edward. Konung Oscar. Kronpr. Fredrik.
KONUNGEN HÄLSAR SINA HÖGA GÄSTER Å SVENSK MARK.
Hvilken hållning, hvilken konungslighet hos vår folkkäre monark!

Foto. Rangnitt, Hbg.
ÖGONBLICKSBILD FRÅN LANDSTIGNINGEN.

KONUNG OSCAR OCH KONUNG EDWARD
på väg till Sofiero.

borgs redd vid 12-tiden på middagen, hälsade med salut af de på redan liggande engelska avisoångarne »Australia» och »Seven.»

De kungliga personerna begåfv sig i en slup i land, hvar under besättningen på den i hamnen liggande »Drott» hurrade och fartygets musikkår spelade »God save the King». Vid landstigningsplatsen hade utom konung Oscar och prins Eugen infunnit sig alla i staden varande officerare, stadens borgmästare, stadsfullmäktige, förre ministern i London greve Lewenhaupt samt ett stort antal damer och herrar ur societeten. Mötet mellan de båda monarkerna var synnerligen hjärtligt. Redan på afstånd vinkade konung Oscar välkommen, och då konung Edward stiger i land, omfamna de båda furstarne hvarandra samt kyssa hvarandras kinder.

Konung Oscar hälsade därpå hjärtligt sina danska gäster och kysste sin brorsdotter kronprinsessan Lovisa på kinden. De allra yngsta bland de danska furstliga personerna voro den 11-åriga prinsessan Dagmar samt den unge prins Gustav, en duktig 16-åring, som troget bar sin fotografikamera under armen.

Efter emottagandet steg man upp i de väntande vagnarne, hvilka förde konungens gäster ut till det fagra Sofiero,

Foto. Dahlquist, Hbg.
KONUNGABESÖKET Å SOFIERO:
Till höger om konung Oscar står konung Edward, till vänster kronprins Fredrik; mellan konungarna kronprinsessan Lovisa. Vid konung Edwards sida synes prinsessan Alexandrines ungdomliga ansikte och vid räckets igenkännes prins Christian af Danmark.

Foto. Dahlquist, Hbg.

KONUNG OSCAR LEDSGAR SIN GÄST KONUNG EDWARD FRÅN SOFIERO.

Foto. Bock, Halmst.d.

FRÅN HÖSTMANÖVRERNA I HALLAND. II: Artillerield. (Se nästa sida!)

FRÅN HÖSTMANÖVRERNA I HALLAND. II.

Fotografier speciellt för HVAR 8 DAG af Orla Bock, Halmstad.

ÖFVERST: Försvar af en järnvägslinie.
NEDERST: Hallands bataljons cykel-pluton, som särskildt utmärkt sig under manövrerna.

Vi fortsätta här serien af bilder från höstmanövrerna i Halland, hvilka inspekterades af konungen tisdagen den 16 dennes. Hur rask och kry h. m. kände sig efter sin västkustsejour, visas bäst däraf, att han under trenne timmar oafbrutet satt i sadeln och emellanåt företog ganska skarpa ridter i manöverterrängen, då det gällde att få en öfverblick öfver de »krigandes» rörelser.

KAPPLÖPNINGARNE Å LINDARÄNGEN.

Specialfotografier för HVAR 8 DAG af Lindahl, Stockholm.

sällskapets styrelse fungerat. Samtliga löpningarne, gingo ock lyckligen af stapeln utan nämnbärdade misshälligheter, och de uppnådda resultaten måste betecknas som synnerligen vackra.

Vädret var det härligaste.

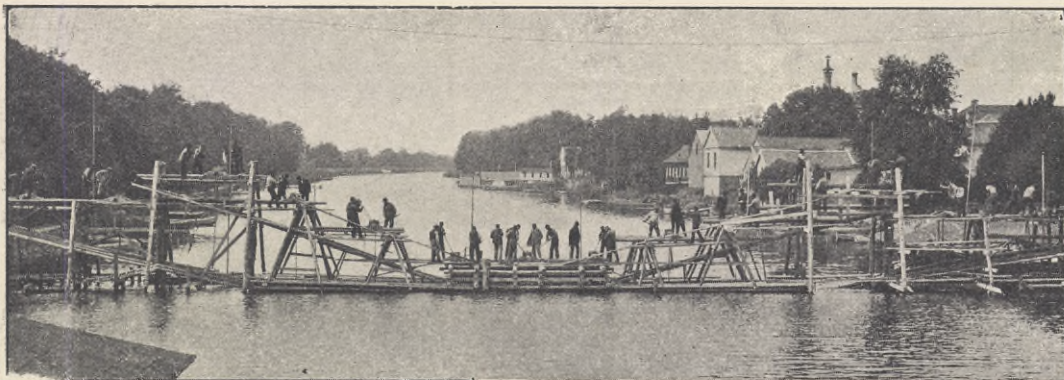
Kapplöpningarne å Lindarängen vid Stockholm den 23 dennes åsågos af väldiga människomassor. Löpningen fick en särskildt solenellprägel, i det att det nu på dagen var tio år, som kapplöpnings-

FÖRSTA LÖPNINGEN: Hederspris & 1200 kr. (skänkta af dir. W Bünsow) eröfrades af underlöjtn. O. Gibsons sto »Hopeless».

DET NYA VATTENVERKET I LIDKÖPING.

Fotografier speciellt för HVAR 8 DAG af W. Lindhe, Lidköping.

NEDLÄGGANDET AF DET STORA VATTENRÖRET I LIDAN.

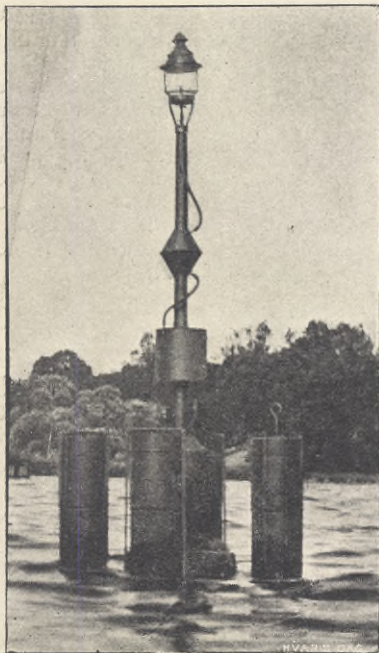
Lidköping har i dagarne erhållit ett nytt, ståtligt vattenuppföringsverk, af hvilket staden har all heder. Vår ena bild visar nedläggningen af det stora vattenröret i Lidan, hvarvid 50 man arbetade på en gång under ingenjörens kommando. Hela röret vreds samtidigt $\frac{1}{8}$ hvarf å hvarje vindspel efter gifven signal. Då röret är hopsatt af flere smårör, sinsemellan hopsmälta med bly, måste hela ledningen tum för tum, samtidigt, försiktigt sänkas. Man hade på förhand sökt forma röret efter bottenformen, och dykare från Göteborg arbetade i flere dagar efter nedläggningen för att anpassa detsamma alldeles efter botten. Å andra bilden synes maskinhuset, skorstenen, vattentornet, reservoaren och cisternen. I den sistnämnda inrinner vattnet af egen kraft genom den från Rådaås — beläget ett stycke utanför staden — ledande rörledningen och pumpas sedermera därifrån upp i tornet.

VATTENTORNET jämte maskinhus, vattenreservoar m. m.

EN NY LYSBOJ

med acetylenljus har konstruerats af kommandörkapten v. Mühlens och är f. n. på prof utlagd vid Valdemarsudde vid inloppet till

ACETYLENGASBOJEN VID VALDEMARS-
UDDE UTANFÖR STOCKHOLM.

Stockholm. Dylika lysbojar ha utom det särdeles präktiga skenet den fördelen att kunna brinna en längre tid — ända till $3\frac{1}{2}$ månader — utan tillsyn. Man ämnar nu söka förse dessa bojar äfven med en signalklocka, då de ju i vissa fall skulle kunna ersätta mindre fyrskipp. Äfven i Göteborg ämnar man pröfva denna svenska uppfinningen, som efter allt att döma har en vacker framtid för sig.

EN SKICKLIG SÄLJÄGARE.

Amatörfoto.

INGENJÖR MICHAELI MED EN NYSS SKJUTEN JÄTTESÄL.

En jättesäl, vägande öfver 200 kg. sköts nyligen af ingenjör Michaeli, anställd å Gräens konstgödningsfabrik vid Landskrona. Hr M. är en synnerligen skicklig skytt och har under de senaste 7 åren nedlagt ej mindre än 115 stycken af dessa för fisket så skadliga djur. Ingenjör M. — »tysken på Gräen», som fiskarne kalla honom, har ett synnerligen praktiskt sätt att komma åt de skygga djuren: han har några tunnor förtöjda vid stenarne utanför Gräen; sälarne vänja sig snart vid dem och närma sig — hvar på skytten, som döljer sig i tunnarna, lätt kan få sikte på dem.

BARNKOLONIEN FRÅN GRÄNGESBERG Å ÖDDÖN.

ETT EXEMPEL ATT FÖLJA.

Välgörenheten har i fråga om sjukvårdens tillgodoseende på sista tiden utträtt mycket inom Sverige. I ett afseende finnes likväl ett behof att fylla, nämligen beträffande skrofulösa barn å landsbygden, och detta var äfven vid nyss afslutade läkaremötet i Örebro på tal läkarne emellan. Visserligen finnas anstalter för vårdande af skrofulösa, och Grängesbergs samhälle underhöll under ett par år några barn vid Styrso hafskuranstalt, men utrymmet var ej tillräckligt och så beslutades, att endast sjuklingar från närmaste län där skulle mottagas, hvarigenom ett afbrott uppstod i grufsamhällets åtgöranden. Då emellertid mycket goda verkningar förmärktes hos de barn, som fått vistas vid kusten, beslöt arbetareföreningen »E. V.» inköpa en lägenhet å Öddön, men som pengar för köpet ej funnos tillgängliga, och stugan behöfde repareras, framlade direktör A. E. Salvén frågan inför kommunalmyndigheterna, och blef resultatet häraf, att Grangärdes kommun anslog 5000 kr. till lägenhetens inköp och iordningställande. Detta

Foto. Bergqvist.

D:r CAVALLI-BJÖRKMAN MED SIN KOLONI.

är första gången en svenk kommun gjort uppoffringar på detta sätt, och manar exemplet onekligen till efterföljd.

De från Grängesberg utsända barnen voro åtta till antalet i en ålder från 4 till 12 år och åtföljda af en sjuksköterska med biträde som vårdarinnor. Efter att hafva med utmärkt resultat vistats därute vid hafsbandet sedan den 28 juni återkommo resenärerna den 13 dennes till Grängesberg vid synnerligen god kon-dition.

JOHANNESBERGS IDIOTANSTALT: Väfsalen.

beck i en ålder af något öfver 72 år. Det är ett ovanligt väl-signalerikt och verksamt lif, helt ägnadt åt vården om olyckliga och vanlottade, som här funnit sin afslutning. Redan år 1866 bildade fröken Carlbeck å Nya varfvet vid Göteborg en anstalt för sinnesslöa, hvilken sedan, i den mån elevernas antal för mycket ökades och större utrymme kräfdes, flyttades, först till Sköfde samt slutligen till Johannesberg invid Mariestad. Anstalten, som af fröken C. skötts med outröttlig energi och med uppoffring af en ej obetydlig förmögenhet, inköptes sedermera af Skaraborgs läns landsting, som därefter ställde densamma till fröken C:s disposition. Sedan ett par år äger jämväl Elfsborgs län del i den vackra stiftelsen, från hvilken vi här bringa ett par bilder.

HVAR 8 DAG.

HUFVUDBYGGNADEN.

UPPBOSTENENS AFTÄCKANDE.

Specialfotografier för HVAR 8 DAG af T. Gehrman, Hedemora.

Den högtidliga aftäckningen af Sturemonumentet i Uppbo i St. Skedvi ägde rum onsdagen den 11 september under stora högtidligheter, och väldiga folkmassor från när och fjärran hade samlats vid platsen, där lifkompaniet af Dalregementet paraderade.

Sedan regementets musikkår spelat »Finska rytteriets marsch», anhöll kapten Schenström, att landshöfding Holmqvist ville aftäcka minnesstoden. Denne framträdde och höll med kraftig stämma ett högstämmt tal, i hvilket han med anknytning till den historiska bragd, om hvilken Sturestenen skulle utgöra ett minne, uppmanade till fortsatt ädel kamp för frihet och rätt, för hem och härd, för fosterland och fosterbyggd, hvarpå han bjöd täckelset falla.

Sedan därpå kyrkoherde Sandelius hållit bön, afsjöngs unisont af mängden »Vår Gud är oss en väldig borg», och generalmajor Stjernstedt utbrakte ett »Gud bevare konung och fädernesland!»

Nu defilerade två bataljoner af Dalregementet, under det musiken spelade Engelbrektsmarschen.

Minnesstenen, som är 21 fot hög, är uppsatt å den s. k. Lisselåsen vid Uppbo, samt prydes öfverst af Dalavapnet med kunglig krona öfver.

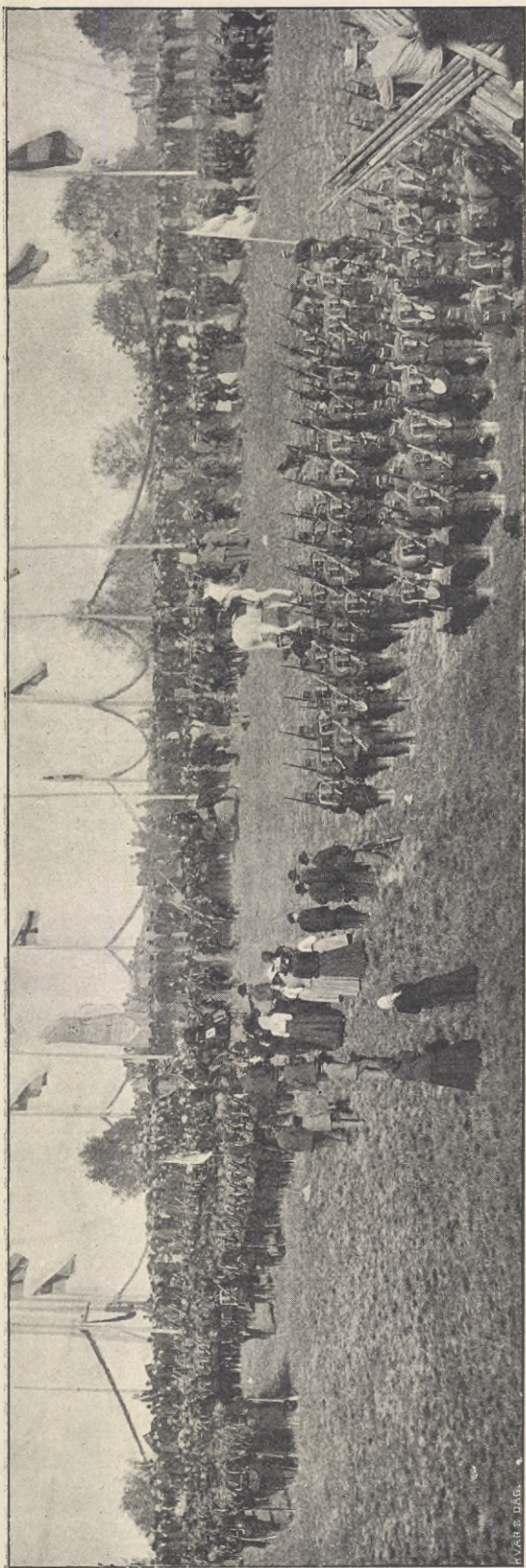
Stenen har följande inskription:

*Dalamän under Nils och Sten Sture slogo här
fosterlandets fiender år 1470. St. Skedvis
män och kvinnor reste stenen till minne
för kommande släkten 1901.*

UPPBOSTENEN STRAX EFTER AFTÄCKNINGEN.

DALRECEMENTET DEFILERAR FÖR MONUMENTET.

HVAR 8 DAG.

TRE NYA PORTRÄTT FRÅN SCENEN.

Fotografier för HVAR 8 DAG.

Foto. Jonason, Göteborg.

LOTTE OLSSON som Roxane i »Cyrano de Bergerac».

Foto. Jonason, Göteborg.

KNUT LINDROTH som Cyrano de Bergerac.

Foto. Dahlstrf, Stockholm.

INGA BERENTZ, som nyligen gjorde succés i »Lilla Helgonet» i Stockholm.

Höstsäsongen har ännu ej haft särdeles mycket eller anmärkningsvärdt nytt att bjuda på i teaterväg. En premiär, som emellertid i Göteborg emottogs med stort intresse, var framförandet af Selanderska sällskapets stora triumf »Cyrano de Bergerac». Många hade ju sett dramat i Stockholm, än flera hade läst det, antingen i original eller och i den ypperliga Molanderska öfversättningen, och förväntningarna voro stora.

Naturligtvis knöt sig mesta intresset kring de båda hufvudrollerna, af hvilka Roxane återgåfs af fru *Lotten Olsson*, hvilken i sin uppgift inlade mycket grace och fint behag samt hade många moment af ypperlig verkan. Fru Olsson är ju för öfrigt känd och skattad för den intelligens och finess, hvarmed hon återgifvit ett flertal framstående roller.

*

Den roll, med hvilken detta drama står och faller, är ju dock titelrollen, och mången var nog tveksam, huruvida dess unge innehafvare, hr *Knut Lindroth*, skulle komma ut med den både kvantitativt och kvalitativt väldiga uppgiften. Hr L., som ju redan tidigare gjort sig bemärkt som en af de unga, af hvilka man kan hoppas synnerligen mycket, löste sin uppgift briljant, och det syntes till fullo,

KNUT LINDROTH.

att ett ärligt och intelligent konstnärligt arbete här nedlagts. Han är därför väl förtjänt af den hyllning publiken beredt honom, hvilken väl kommer att fortsättas landet rundt. Hr L., som efter denna stora succés gifvetvis måste räknas bland våra främsta skådespelare, är en helt ung man, född i Stockholm 1873. Han studerade ett år vid Dramatiska teaterns elevskola, kom så till Lindberg, som han följde i flera år, var i 4 år läst vid Svenska teatern i Helsingfors och nu på andra året vid Selanderska sällskapet.

»Och Lindberg, glöm för all del ej honom, om ni skrifer något om mig», voro hans sista ord vid en liten intervju, som vi nyligen underkastade honom. »Allt hvad jag lärt och möjligen duger till — det har jag att tacka August Lindberg för...»

*

En ung operettsångerska, som alltjämt går framåt, ha vi fått i fröken *Inga Berentz*, hvilken nu senast i Stockholm med stor framgång spelade Denises roll i Hervés muntra operett »Lilla Helgonet». Fröken B., som är af norsk härkomst, debuterade å varietétribunen, men har sedan genom energiskt och flitigt arbete bragt sig upp till en verkligt god aktress och duktigt sångerska.

T. v. T.

VECKANS PORTRÄTTGALLERI.

J. H. PALME.

L. MEULLER.

E. J. WALLGREN.

CLARA ECKERSTRÖM. †

H. N. E. AMNÉUS, †

J. H. A. FALCK. †

E. G. LUNDSTRÖM, †

C. L. FORSBERG. †

S. V. HELANDER. †

HYLLNING. Direktören i Stockholms in-tecknings-garantaktiebolag *J. H. Palme* fyllde den 16 sept. 60 år. Han var med anledning häraf föremål för en högtidlig hyllning, i det att hans porträtt, som styrelsen för att hedra bankens stiftare låtit utföra, afstäcktes i banklokalen. Styrelsens ordförande, generalmajoren O. M. Björnstjerna gaf härvid i ett hjärtligt tack uttryck åt bankens erkänsla till hr Palme. Stor middag ägde sedan rum å Grand Hôtel, vid hvilken statsrådet Krusenstjerna utbrakte hr och fru Palmes skål.

Den 17 sept. fyllde öfverkontrollören *Chr. L. Meuller*, ordförande i Svenska liförsäkringsbolagets styrelse, 75 år, och hyllades med anledning häraf på olika sätt. Bl. a. afstäcktes i bolagets lokal hans porträtt i oja.

UTNÄMNING. Till statens torfingeniör har förordnats löjtnanten vid Skaraborgs regemente *Ernst Jacob Wallgren*. Löjtnant W., som under flere perioder studerat tillverkning och användning af torfprodukter i Danmark, Tyskland, Holland, Frankrike och Ryssland, är en i facket synnerligen förfärens man, och är det att hoppas att hans verksamhet skall lända vår svenska torfindustri till gagn.

DÖDSFALL. Svenska Diakonissanstaltens husmoder, fröken *Clara Eckerström* afled den 9 sept. i en ålder af 72 år. I 38 år har fröken E. arbetat vid nämnda anstalt på ett i allo utmärkt sätt. Hon sörjes utom af sina närmaste innerligt af hela anstaltens personal.

I Mariestad afled den 17 sept. landskamreraren R. N. O. K. W. O. 2 kl. *Herman Nestor Emanuel Amnéus*, A., som var född 1842, blef 1873 landskamrerare i Norrbottens län, han transporterades 1881 till Skaraborgs län, samt har under flere perioder varit ledamot i Andra kammaren, där han flitigt deltagit i utskottsarbetena. Vänfast, hjälpsam och redbar, var han allmänt afhållen och saknas i vida kretsar.

Med förre fördelningsläkaren *Johan Henrik August Falck* bortgick en af svenska läkarekårens mest ansedda män. Född 1825, blef han med. dr. år 1852, 1864 regementsläkare och 10 år senare fördelningsläkare i första militärdistriktet. Han var kommandör af Vasaordens 2 kl., R. N. O., R. D. D. O. och af Pr. R. Ö. O. samt innehade minnesmedaljen för danska kriget 1864, i hvilket han deltog som läkare.

Den 11 september afled i en ålder af 70 år brukspatron *Erik Gustaf Lundström* å Råfors. Fint bildad och musikalisk var han

bl. a. i början af 1890-talet utgifvare af tidningen "Fosterlandet" i Stockholm.

Den 13 sept. afled i hufvudstaden f. krigsrådet *Carl Ludvig Forsberg*, 81 år gammal. Den aflidne, som var en synnerligen dugande ämbetsman, utnämndes 1865 till sekreterare och kamrerare arméförvaltningen samt erhöll 1876 sin senaste befordran.

Svensk-norske konsulin i Düsseldorf *Sven Victor Helander* afled den 11 sept. därstädes. Han var född 1839, ägnade sig först åt konstnärshandeln och utnämndes 1878 till konsul, på hvilken plats han gjort sig synnerligen omtyckt.

Den 10 sept. afled i hufvudstaden förste stadsfogden i Stockholm, vice häradshöfdingen *Carl Axel Wäsell*. W. erhöll 1878 befattningen som förste stadsfogde, hvilken ansträngande befattning han sedan dess förvaltat, och har det blifvit sagt om honom att han utfört lika mycket arbete som ett helt ämbetsverk. Den synnerligen energiske, skicklige och tillmötesgående mannen sörjes närmast af maka och dotter.

Den 11 sept. afled i hufvudstaden verkställande direktören för olycksfallförsäkringsaktiebolaget Nordiska *Lloyd Rudolf Lundberg* i en ålder af 43 år. L., som var en duglig och driftig man, sörjes närmast af maka och dotter.

Öfverinspektören och chefen för Stockholms tullbevakningsdistrikt, hofintendenten *Thor Zellinger* afled i Stockholm den 9 sept. Z. var född 1842 och utnämndes 1891 till öfverinspektör. Han var en af så väl öfver- som underordnade särdeles omtyckt person, hvilken sörjes af många.

Verkställande direktören för Stockholms vinhandelsaktiebolag *Carl Axel Carlson* afled den 7 aug. på sitt landställe å Lidingsön. C. var en för sin hederlighet och duglighet värderad man, hvilken efterlämnar många sörjande.

Landtbrukaren *C. Möller* afled nyligen å Vedelsbäck vid Stehag. M., som var född 1828, var känd i vida kretsar som en synnerligen framstående ornitolog.

Den 15 sept. afled i hufvudstaden f. pianofabrikören *Eric Jacobson*, 71 och ett halft år gammal. Den aflidne, en af hufvudstadens mera kända personer och en inom sitt fack skicklig man, sörjes närmast af maka.

Den 10 sept. afled i hufvudstaden föreståndaren för Stockholms sjömanshem sjökaptenen *Carl Ulrik Zetterlund*, 66 år gammal. Han var en inom sjömanskretsar vidt bekant och särdeles omtyckt person, hvilken utöfvat en i hög grad välsignelsebringande verksamhet.

C. A. WÄSELL. †

RUDOLF LUNDBERG. †

THOR ZELLINGER. †

C. A. CARLSON. †

C. MÖLLER. †

ERIC JACOBSON. †

C. U. ZETTERLUND. †

Granskningen af det ofantligt stora antalet amatörfotografier till vår 5:te täflan har ännu icke hunnit afslutas, men torde resultatet af täflingen dock inom kort komma att meddelas.

För alla de ökade bevis på intresse, som HVAR 8 DAG under den nu tilländalupna 2:dra ärgången fått röna, uttalar
Ett hjärtligt tack.